

17de JAARGANG, NR. 313
4 MAART 2019

IN DIT NUMMER:

1 NIEUWS

6 JAZZ OP DE PLAAT

Peter Beets, Franz von Chossy,
 Joey DeFrancesco, Lotz of Music,
 Teus Nobel, VanDoorn/Van Vugt,
 Christian Sands e.a.

12 JAZZ OP DE PLANKEN

Kim in the Middle, Dick de Graaf
 New Quartet.

EN VERDER O.A.:

14 Dood Eric Dolphy geen racisme?

15 Tia Fuller hekelt seksisme in jazz

15 Jazztimes Critic's Poll

15,5 JAAR JAZZFLITS
01 09 2003 - 01 03 2019

NR. 314 KOMT 18 MAART UIT

NIEUWS

Geen Grammy voor Metropole Orkest

Het Metropole orkest heeft geen Grammy Award 2019 gewonnen voor het album 'If You Really Want', dat het orkest onder leiding van Vince Mendoza met vocalist-gitarist Raul Midón maakte. In de desbetreffende categorie 'Best Jazz Vocal Album' ging de Grammy naar [Cecile McLorin Salvant](#) voor haar plaat 'The Window' (zie afbeelding). De Grammy Awards werden 10 februari in Los Angeles voor de 61ste keer uitgereikt. De andere winnaars in de jazzcategorieën waren:

Best Improvised Jazz Solo

'Don't fence me in', [John Daversa \(tp\)](#)
 track van album 'American Dreamers'
 John Daversa Big Band met DACA Artists

Best Jazz Instrumental Album

'Emanon', [Wayne Shorter Quartet](#)

Best Large Jazz Ensemble Album

'American Dreamers'

[John Daversa Big Band met DACA Artists](#)

Best Latin Jazz Album

'Back To The Sunset'

[Dafnis Prieto Big Band](#)

i a 77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDS 2003

SUN-MI HONG EN SANNE RAMBAGS
GESELECTEERD VOOR YOUNG VIPS TOUR 2019

Sun-Mi Hong (links) en Sanne Rambags. (Persfoto)

Zangeres Sanne Rambags en drummer Sun-Mi Hong maken dit jaar de Young VIPS-tournee. Ze zijn gekozen door de programmeurs van de bekendste jazzpodia van het land en zullen daar ook optreden. De aftrap van de tournee word 6 april tijdens het Transition Festival in Tivoli-Vredenburg, Utrecht gegeven.

Tijdens de concerten treden Rambags en Hong in verschillende bezettingen op. Het ene moment spelen zangeres en drummer samen, om even later ondersteund te worden door musici uit het Hong's Quintet of uit Rambags European Colours Group. Ook staan ze alleen met muzikanten uit hun eigen groep op het podium. De twee VIPS proberen op die manier in elk optreden een maximale spanning tussen vrijheid en compositie op te zoeken. "Met hun verschillende achtergronden maken ze een avondvullend programma dat een fluide karakter heeft", aldus de toelichting in het persbericht over de tournee.

[...vervolg op de volgende pagina linksboven](#)

...vervolg voorpagina Young VIPs

Rambags en Hong doen tijdens hun tournee onder meer Paradox (Tilburg), Hot House (Leiden), LantarenVenster (Rotterdam), Brebl (Nijmegen) en het Bimhuis (Amsterdam) aan.

De Young VIPs Tour is een initiatief van de Vereniging van Jazz- en Improvisatiemuziek Podia (VIP), een samenwerkingsverband met 25 Nederlandse jazzpodia. Al sinds 1997 doen opkomende jonge jazztalenten een club- en festival-tournee door Nederland. Eerdere Young VIPs waren onder anderen zangeres Izaline Calister, gitarist Reinier Baas, Kapok, vibrafonist Vincent Houdijk, pianist Rogier Telderman en saxofoniste Kika Sprangers. (www.youngvips.nl)

Fay Claassen. (Foto: Stef Nagel)

Meer Jazz Prijs voor Fay Claassen

Zangeres Fay Claassen ontvangt op vrijdag 24 mei uit handen van burgemeester van Haarlemmermeer Onno Hoes de Meer Jazz Prijs 2019. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een musicus die zijn of haar sporen ruimschoots heeft verdiend. 'Fay Claassen behoort tot de top van Europa', aldus de jury. "Een optreden van Claassen is een belevenis om nooit te vergeten. Haar timing, muzikale dictie en zeggingskracht zijn ongeëvenaard." De prijs bestaat uit een door Eric van Limpt ontworpen sieraad. De uitreiking is onderdeel van het Take Off Music Event in Hoofddorp.

Festival ZeelandJazz gaat niet door

Het ZeelandJazz Festival 2019, gepland van 7 t/m 16 juni, gaat niet door. Het bestuur van de Stichting ZeelandJazz heeft te maken met omstandigheden die, na zorgvuldige overwegingen van alle aspecten, ons geen andere mogelijkheid overliet dan het evenement af te gelasten. Er is sprake van 'overmacht', zegt vice-voorzitter Hans Zuiderbaan. Het bestuur hoopt voor 2020 weer een festival te kunnen organiseren.

VOORRONDEN LEIDEN JAZZ AWARD VAN START

Trompettiste-zangeres Alba Careta Arnaus is door naar de finale van de Leiden Jazz Award. (Persfoto)

Op 20 februari is de eerste van twee voorronden in de strijd om de Leiden Jazz Award 2019 in de Stadsgehoorzaal van start gegaan. Deelnemers waren Tristan Schmidt (piano), Elias Lapia (altsax), [Alba Careta Arnaus](#) (trompet, zang) en Alexandre Lesage (piano) met hun begeleiders. De twee laatstgenoemde deelnemers plaatsten zich voor de finale. In de tweede voorronde op 6 maart laten Martin Hafizi (drums), Kirsi Harju (trompet, zang), Lorenzo Vitolo (piano) en Maripepa Contreras (hobo) van zich horen. Vier van de acht geselecteerden – allen studierend aan een Nederlands conservatorium – plaatsen zich voor de finale op 17 maart. In totaal twintig gegadigden schreven in voor deze elfde editie van het concours. De winnaar krijgt een wisseltrofee, 1.000 euro en de mogelijkheid om een cd te maken bij Challenge Records. Eerdere winnaars waren onder anderen: Gijs Idema (2016), Florian Wempe (2010) en Walter Wolff (2009).

BANK HOOFDSPONSOR VAN METROPOLE ORKEST

Bank BNP Paribas wordt de exclusieve hoofdsponsor van het Metropole Orkest. De beide partijen hebben daartoe op 12 februari een overeenkomst gesloten. De partners hebben de intentie drie jaar verbonden te blijven. BNP Paribas wordt tevens naamgever van de concertserie 'Future of Jazz.'

Daniel Thielemans, CEO BNP Paribas Nederland: "BNP Paribas draagt wereldwijd de cultuursector, en in het bijzonder jazz, al geruime tijd een warm hart toe. Met deze samenwerking kunnen we ook in Nederland een bijdrage leveren aan het vergroten van de toegankelijkheid van jazzmuziek en het stimuleren van talent." Binnen de samenwerking staat jazz als muziekstijl centraal. In de komende concertserie 'Future of Jazz by BNP Paribas' speelt het Metropole Orkest samen met aanstormend talent. De sponsoring van het Metropole Orkest vervangt het partnership met het North Sea Jazz Festival, dat BNP Paribas zeven jaar sponsorde.

Nieuw fonds voor jazz en geïmproviseerde muziek in Brabant

Onder de naam Mingus Fonds is een fonds voor jazz en geïmproviseerde muziek in Noord-Brabant in het leven geroepen. Het fondsbestuur gaat bijzondere jazzprojecten financieren, zoals concerten, cd-opnames of compositieopdrachten. Het fonds wil vooral ook jonge musici en componisten ondersteunen. Vanaf nu kunnen belangstellenden een aanvraag doen bij het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant in Den Bosch. Daar wordt het fonds beheerd en verdeeld. De oprichters van het Mingus Fonds vinden het belangrijk dat het gedachtegoed van componist, bandleider en bassist Charles Mingus wordt doorgegeven aan een nieuwe generatie, vandaar de naam. Jaarlijks is 9.250 euro beschikbaar voor bijdragen uit het Mingus Fonds.

Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant in Den Bosch. Daar wordt het fonds beheerd en verdeeld. De oprichters van het Mingus Fonds vinden het belangrijk dat het gedachtegoed van

Apeldoorn krijgt nieuw jazzfestival

Op zaterdag 21 september vindt in Theater Orpheus in Apeldoorn de eerste editie van een nieuw jazzfestival plaats. Op het programma komen zowel jonge talenten als gevestigde namen te staan. De programmering is verdeeld over zes podia; drie theaterzalen, twee foyers en het theaterrestaurant. Het festival biedt een mix van stijlen en generaties. Pianist Peter Beets zal een van de publiekstrekkers zijn. De rest van het programma wordt op 14 maart gepresenteerd.

Nieuw jazzlabel ESP gelanceerd

Op 11 februari is in Wassenaar het nieuwe jazzlabel Exclusive Sessions Productions (ESP) gelanceerd, met als initiatiefnemers Frits Landesbergen en Nanouck Brassers. Twee producties werden tijdens de bijeenkomst gepresenteerd: het Francesca Tandoi Trio met 'Magic 3' en 'Gibbs Vibes' van de West Coast Dream Band onder leiding van Nils van Haften. Binnenkort volgt nog een cd met live-opnamen van de North Sea Big Band. ESP gaat live-opnamen op de plaat zetten van 'gerenommeerde' jazzmusici omdat 'het eeuwig zonde is dat deze prachtige muziek anders verloren zou gaan', aldus Frits Landesbergen: "Vooral live-opnamen geven de dynamiek in de muziek en het improvisatievermogen van de musici goed weer."

Concertaankondigingen vindt u op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

JONGE ITALIANEN BEGELEIDEN NIELS TAUSK

Niels Tausk (geheel rechts) en zijn Italiaanse begeleiders. (Persfoto PJPJ)

Drie Italiaanse studenten van het Haags conservatorium begeleiden 16 februari bij het Podium Jong Professionals Jazz (PJPJ) in Voorschoten jazztrompettist Niels Tausk: Federica Lorusso op piano, Alessio Calore op contrabas en Marcello Saracino op drums. Vanaf het tweede stuk voegde ook zanger Roberto Galanto zich bij het kwartet. Zo'n honderd mensen waren naar het Cultureel Centrum gekomen. Het publiek uitte na afloop zijn tevredenheid met een staande ovatie en kreeg daarvoor nog een extraatje in de vorm van een blues met een scattende Niels Tausk en Roberto Galanto.

BREDA JAZZ FESTIVAL UIT FINANCIËLE NOOD

Dankzij financiële bijdragen van gemeente, ondernemers en hopelijk de bezoekers kan het Breda Jazz Festival dit jaar de programmering op peil houden. Er worden enkele tienduizenden euro's aan extra bijdragen verwacht. Het Breda Jazz Festival wordt dit jaar van 30 mei tot 2 juni gehouden.

Het Breda Jazz Festival werkte de afgelopen jaren met een begroting van ruim vier ton. Steeds meer geld gaat naar met name beveiliging en crowdmanagement. Het programmabudget daalde daardoor gestaag naar 160.000 euro vorig jaar. En daarvoor moesten de reserves dan nog worden aangesproken. Volgens voorzitter Bart Wouters is er dit jaar sprake van een kentering. De gemeente Breda gaat volgens hem de subsidie wat verhogen (nu 100.000 euro) en de sponsors zullen wat meer duiten in het zakje gaan doen. Wel is het festival nog steeds op zoek naar een derde hoofdsponsor (naast brouwer AB Inbev en installatiebedrijf Van Dijnsen).

Positief is verder dat de cafés en restaurants in de directe omgeving van de podia een hogere bijdrage hebben toegezegd en dat voor het festival een greep uit het Ondernemersfonds zal worden gedaan van zo'n 5.000 euro. Ook de winkeliers in de stad is om een bijdrage gevraagd. Dat moet volgens Wouters zo'n 10.000 euro opleveren. De bezoekers wordt de komende editie onder het motto 'Een piek voor de muziek' iets actiever dan voorgaande jaren om een vrijwillige bijdrage gevraagd. Dit zal ook de nodige extra zoden aan de dijk gaan zetten, verwacht de organisatie. Het festival hoopt in 2020 de vijftigste editie te beleven. (Bron: BN De Stem, 19 februari 2019)

'Jazz op eilanden' is thema van komend netwerkevenement inJazz

In het conferentieprogramma van inJazz, het jaarlijkse netwerkevenement in Rotterdam, staan dit jaar 'eilanden over de hele wereld' centraal. Van IJsland tot de Balearen en van Kaapverdië tot Cyprus is jazz in alle kleuren en texturen te horen op festivals en in clubs. Tijdens de conferentie kunnen bezoekers muzikanten en andere jazzprofessionals van diverse eilanden ontmoeten. Ook wordt over 'Jazz op eilanden' gesproken tijdens het panel 'No scene is an island'. Wat betekent het om je te ontwikkelen en te bewegen als moderne jazzmuzikant binnen natuurlijk gevormde grenzen, zullen de deelnemers zich afvragen. De 13de editie van inJazz vindt plaats op 27 en 28 juni. De conferentie is 28 juni overdag in LantarenVenster. Muzikanten, boekers, managers, programmeurs en andere Europese professionals wisselen daar een dag lang kennis uit tijdens diverse panels, presentaties en netwerkmomenten. Het tweedaagse gratis toegankelijke festivalprogramma start beide avonden om 20.00 uur in ook LantarenVenster en Kantine Walhalla. Ruim veertig acts wisselen elkaar af met kleine sets.

Meer informatie: www.injazz.nl.

Friejam jubileert met festival

Op 13 april viert Friejam het vijfjarig bestaan met een jazzfestival op drie podia in Neushoorn, Leeuwarden. Tevens zal die avond een fotoboek over vijf jaar Friejam gepresenteerd worden. Op het muzikale programma staan onder meer een masterclassband onder leiding van Frans Vermeerssen met 'A tribute to Roland Kirk', het Jorrit Westerhof Trio, de Evelien Storm Band, de workshopband Roaring Twenties, het saxofoonkwartet VLAM, Coal Harbour en Fuse (de huisband van het televisieprogramma Podium Witteman). De vereniging Friejam is opgericht 'om de Friese jazzpraktijk te bevorderen door het organiseren van jamsessies, masterclasses en workshops voor niet-professionele jazzmuzikanten, en het bieden van een podium aan jazzmuzikanten met Friese wortels.'

Meer informatie: <https://friejam.nl/>

JAZZ FEST SARAJEVO KRIJGT EUROPESE PRIJS

Impressie van het Jazz Fest Sarajevo 2018. (Persfoto)

Het Jazz Fest Sarajevo is de winnaar van de 8ste Award for Adventurous Programming 2019 van het Europe Jazz Network (EJN). Het festival beleeft dit jaar in november de 23ste editie.

Het festival werd door een vijfkoppige jury, onder wie de Nederlandse Danielle Oosterop, uit een lijst van 21 genomineerden (festivals, clubs en concertzalen) gekozen. Die lijst was samengesteld uit voordrachten van de 140 leden van de EJN. De jury: Jazz Fest Sarajevo is an icon of creativity with an adventurous, open-minded approach, producing a full-hearted event which stays in the memory of each musician or visitor forever. (-) The festival brilliantly managed to combine inspiring music and the creation of a strong community around it. It's a unique experience born from a simple idea during the war and is now getting well-deserved international recognition in times of peace." De Award wordt in september tijdens de 6de European Jazz Conference uitgereikt. Het Bimhuis kreeg de Award in 2013. Het Jazz Fest Sarajevo is dit jaar van 7 tot en met 10 november.

REMBRANDT FRERICHS SPEELT BIJ REMBRANDT-TENTOONSTELLING

Het Rembrandt Frerichs Trio gaat de komende maanden op vier donderdagavonden een aantal schilderijen in het Mauritshuis Den Haag muzikaal omlijsten. De werken maken onderdeel uit van de Rembrandt-tentoonstelling aldaar. De concerten vinden plaats op 21 februari, 21 maart, 25 april en 23 mei.

Speciaal voor deze concerten componeert Frerichs diverse stukken, waarop hij met zijn trio ook improviseert. De bezoekers hebben invloed op de muziek en mogen aangeven welke 'schilderijen' ze willen horen. De interactieve 'slow art'-concerten moeten de bezoeker verder meeslepen in het werk van Rembrandt van Rijn. Na een muzikale rondgang door het museum volgt steeds een mini-concert in de Gouden Zaal van het Mauritshuis.

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com

De Beren Gieren in jeugdvoorstelling

Een jeugdvoorstelling waarin pianist Thelonious Monk centraal staat, trekt deze maand langs een aantal Vlaamse podia. Producent van 'Thelonious' is de Antwerpse Zonzo Compagnie, die eerder met 'Mile(s)tones' een voorstelling over Miles Davis maakte. Uitvoerders zijn drummer Simon Segers, pianist Fulco Ottervanger en bassist Lieven Van Pée, ook bekend als de formatie De Beren Gieren. De kinderen worden in de voorstelling mee naar New York genomen. 'De kleine Thelonious kijkt over de schouder van z'n grote zus mee naar de piano en raakt in de ban van het instrument. Wat volgt is een 'rollercoaster' van ontmoetingen, jamsessies, successen en pech', aldus de makers. 'Thelonious' zal ook in het najaar en begin volgend jaar te zien zijn.

Meer info: <https://bit.ly/2Nx9d1d>

Ilja Reijngoud nieuwe dirigent CvA Monday Big Band

Per 1 september 2019 wordt trombonist Ilja Reijngoud dirigent van de Monday Big Band van het Conservatorium van Amsterdam. Hij volgt Erik van Lier op, die de bigband bijna vier decennia heeft geleid. De Monday Big Band werkt een aantal malen per jaar met solisten uit de internationale jazzscene aan programma's. "Ik kijk er erg naar uit met de bigband aan de slag te gaan en alle nieuwe plannen te verwezenlijken", aldus Ilja Reijngoud. Edo Righini, adjunct-directeur en hoofd Jazz en Pop, is verheugd over Ilja Reijngouds aanstelling als dirigent. "Hij is niet alleen een virtuoos musicus met een kenmerkend geluid, maar ook een gedreven docent en een uitstekende componist, arrangeur en muzikaal leider."

Cécile McLorin Salvant krijgt Preis der deutschen Schallplattenkritik

In de categorie jazz en blues is de 'Preis der deutschen Schallplattenkritik 2019/1' toegekend aan het album 'The Window' van zangeres Cécile McLorin Salvant en de ECM-box met 21 cd's getiteld 'The Art Ensemble Of Chicago And Associated Ensembles'. De Preis der deutschen Schallplattenkritik werd in 1980 ingesteld door een groep recensenten die met de Preis het publiek op uitzonderlijke plaatopnamen wil attenderen. Ieder kwartaal verschijnt een Bestenliste en iedere herfst worden een jaarprijs en oorkonden uitgereikt.

Heeft u jazznieuws?
Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

Deelnemers tiende Keep an Eye International Jazz Award 2019 spelen stukken uit het European Songbook

De jaarlijkse strijd om de Keep an Eye International Jazz Award staat deze tiende keer in het teken van het European Songbook. Bands van The School of Jazz at the New School, New York; het Royal Welsh College of Music & Drama, Cardiff; de Jazzcampus der Hochschule für Musik FHNW, Basel, het New England Conservatory, Boston en het Conservatorium van Amsterdam spelen werk van Jesse van Ruller, Stefano di Battista, David Linx, Harmen Fraanje, Martijn van Iterson, Kenny Wheeler en Karel Boehlee. Alle deelnemers arrangeren en spelen hun eigen versie van een selectie van deze stukken. De finale van de Award is op 28 maart in het Bimhuis in Amsterdam.

Meer info: <https://bit.ly/2T52OjY>

JAZZ IN BEELD

Tijdens de EU-Jazz Night speelden donderdag 7 februari drie groepen in Theater aan het Vrijthof in Maastricht: het Albert Vila Trio, Cast Glass en het duo Frey/Suilen. Cast Glass is een internationaal mini-orkest met enkele alumni van het Conservatorium van Maastricht in de gelederen. Het is het geesteskind van het Duits-Nederlands componistenduo Marco Mlynek en Marc Alberto. Drummer van dienst is **Reggy Bakel**. Jean Schoubs maakte de bovenstaande foto van hem.

JAZZ OP DE PLAAT

PETER BEETS

Our Love Is Here To Stay (Gershwin Reimagined)
Magic Ball Jazz Records

Bezetting:

Peter Beets (piano),
 Tom Baldwin (bas),
 Eric Kennedy (drums).

Wie Peter Beets achter de vleugel ziet zitten, herkent direct de gelijkenis met Oscar Peterson. Niet alleen muzikaal, maar juist ook fysiek. Beide pianisten zijn een maatje te groot voor de piano. Met hun lange benen en armen zitten ze een beetje opgefrommeld achter het klavier. Ook muzikaal hebben Peterson en Beets veel gemeen, met dat verschil dat waar Peterson zich in zijn latere periodes nog wel eens te buiten ging aan een rijstebrij van riedels, Peter Beets zijn spel heerlijk helder en schijnbaar eenvoudig houdt. Deze cd 'Our Love Is Here To Stay' is gevuld met evergreens van Gershwin. Onsterfelijke muziek, gespeeld met smaak en de juiste finesse. De stukken van Gershwin krijgen een vorstelijke, maar ook degelijke behandeling, met mooie tempowisselingen en klinkende improvisaties. Verwacht geen grote muzikale experimenten van dit trio. De kracht van deze cd zit in de subtiliteit en het muzikale meesterschap van de drie muzikanten. Als pianist staat Peter Beets op eenzame hoogte, als begeleider én solist. Hij heeft een prachtige touche en weet de essentie van de melodie exact te raken. Die kwaliteit komt juist in de cd 'Our Love Is Here To Stay (Gershwin Reimagined)' volledig tot zijn recht.

Sjoerd van Aelst

Beluister hier het titelstuk:

<https://www.youtube.com/watch?v=AfL-9ErTi7E>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

FRANZ VON CHOSSY

Life Theater
O-Tone Music

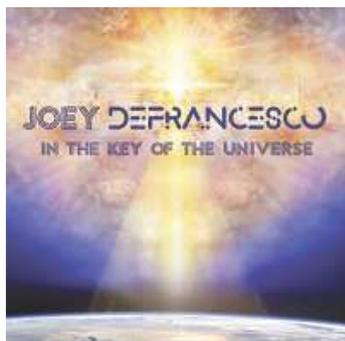
Bezetting:

Franz von Chossy (piano),
 Clemens van der Feen (bas),
 Kristijan Krajncan (drums, cello).

'Life Theater' heet de cd van het Franz von Chossy Trio die 17 maart officieel ten doop wordt gehouden. Het is een flink brok muziek met een overkoepelend thema. Het is een muzikale verbeelding van de verschillende fasen van een mensenleven, met in de eerste vier composities de jeugd met al zijn emoties, daarna het stuk 'The Wanderer' dat de levenslijn verklankt, waarna in de laatste vier stukken het laatste deel van de levensloop aan bod komt. Dat klinkt zo op papier nogal topzwaar. Maar dat is het niet! Franz von Chossy geeft, naast de nodige melancholie en heftige emoties, zijn stukken ook iets fris mee. Variërend van melodielijn, tempo en emoties gunnen de drie muzikanten elkaar lucht en ruimte. Intensief beluisteren van deze cd is een bijzondere ervaring. De muziek voert je mee en brengt je in een soort trance. Repeterende motieven komen steeds intensiever op je af, waarna de climax, een oase van rust over je heen spoelt. Alle drie de muzikanten spelen hun rol voortreffelijk. Slagwerker Kristijan Krajncan maakt de tempowisselingen zo natuurlijk dat de complexiteit ervan je totaal niet opvalt. Melodisch laat hij iets heel bijzonders horen. Ook bassist Clemens van der Feen heeft in dit driemanschap een meer dan verbindende rol. Zijn melodische bijdragen, ook in het hoge register, zijn voortreffelijk. Je kunt bij deze muziek ook niet spreken van een thema met verschillende solo's. Het is een totaal concept waar je naar luistert. De stukken hebben mooie titels als 'The cyclic serpent' en 'Fragile glory', waar je al luisterend je wel iets bij kan voorstellen of er je eigen gedachten omheen spint. Franz von Chossy is al zo'n twintig jaar actief in Nederland. Eerst als student, nu als docent bij het Codarts instituut in Rotterdam, met een heel muzikaal leven daaromheen, waarin deze cd 'Life Theater' een nieuwe mijlpaal is.

Sjoerd van Aelst

JOEY DEFRANCESCO
In The Key Of The Universe
Mack Avenue

Bezetting:

Joey DeFrancesco (orgel, keyboards, trompet),
 Pharoah Sanders (tenorsax),
 Troy Roberts (sopraan-, alt- en tenorsax, contrabas),
 Sammy Figueroa (percussie), Billy Hart (drums).

Je zou ze als twee uitersten kunnen zien: de spirituele impro van de belletjesrinkelaars en de wel zeer aardse orgeljazz. Beide stijlen werden ijverig beoefend in de jaren zeventig, waarbij opviel dat de orgeljazz op goedkeuring kon rekenen van de jazzpolitie, Hans Dulfer voorop.

Wie erbij was, zal nooit meer het eerste Bimhuis-concert van tenorist Willis Jackson vergeten. De band bestond uit een zootje nachtclubuitsmijters aan wie je nog geen tientje zou uitlenen, maar swingen dat ze deden. De belletjesmuziek mocht weer niet, hoewel John Coltrane daar toch ook mee werd geassocieerd.

Maar anno 2019 komen de uitersten bij elkaar. Organist Joey DeFrancesco heeft namelijk zijn spirituele kant ontdekt. En dus horen we op 'In The Key Of The Universe' zowel stevige orgeljazz waarin de blues nooit ver weg is, als de spirituele klanken van Pharoah Sanders. Want de Coltrane-discipel met de profetenbaard blaast in drie van de tien stukken mee en doet zelfs zijn klassieker 'The creator has a master plan'.

Hoe klinkt dat? Een vaste bezetting rond de organist lijkt te willen bewijzen dat orgeljazz vooral een kwestie is van keihard werken, vreselijk knap zijn en over tomeloos veel energie beschikken. Razende tempo's, hectische unisono-lijnen. Soms lijkt de band het te druk te hebben om te swingen, wat toch een onmisbaar element lijkt van deze muziek. Dan komt de Profeet erbij, daalt het tempo en krijgt de muziek het karakter van een - gelukkig niet meer eindeloos uitgesponnen - smeekbede. Sanders toont zich vooral een stemmige volgeling van de late Coltrane.

Een curieuze en in ieder geval contrastrijke plaat van een bandleider die zich - blijkens de toelichting - bezighoudt met 'soul's place in the universe', 'metaphysical jazz' en 'the way to enlightenment'.

Jeroen de Valk

Bekijk een video over de cd:

<https://www.youtube.com/watch?v=yFSEApOXhmw>

MOPPA ELLIOTT
Jazz Band/Rock Band/Dance Band
Hot Cup Records

Advancing On A Wild Pitch:

Sam Kulik (trombone),
 Charles Evans (baritonsax),
 Danny Fox (piano), Moppa Elliott (bas),
 Christian Coleman (drums);

Unspeakable Garbage:

Dr Rocks (tenorsax), Nicky Picks (gitaar),
 Ronny Stabs (piano, keyboards),
 The Mop (bas),
 Daniel James Monaghan (drums);

Acceleration Due To Gravity:

Nate Wooley (trompet), Dave Taylor (trombone),
 Matt Nelson (alt-, sopraansax),
 Bryan Murray (tenor-, sopraan-, balto!-sax),
 Lyle Saulnier (baritonsax),
 Ava Mendoza (gitaar), George Burton (piano),
 Moppa Elliott (bas),
 Mike Pride (drums).

We kennen bassist/componist Moppa Elliott natuurlijk van Mostly Other People Do the Killing (MOPDTK). Maar ook in zijn andere projecten slaat hij een brug tussen meta-muziek, parodie en vernieuwing. Zijn nieuwste geesteskind is 'Jazz Band/Rock Band/Dance Band', een dubbel-cd die een drietal platen van evenzovele bands bevat. De vetste knipogen geeft Elliott daarbij in zijn rockband, Unspeakable Garbage. Daarin neemt saxofonist Dr Rocks (in wie we op de foto zijn MOPDTK-maatje Jon Irabagon herkennen) als het ware de zangpartijen voor zijn rekening. Soms gieren die flink uit de bocht, met een punkachtige scheurbenadering (denk John Dikeman met Cactus Truck), maar ze bieden ook ruimte aan een vet citaat uit de meest 'foute' en iconische saxsolo uit de pop: 'Careless whisper' van George Michael. Ranzige orgelklanken, gedateerde jaren tachtig synthesizer-solo's en strak bas-en-drumwerk doen de rest. Toch gaat het muzikale materiaal na verloop van tijd wel wat vervelen. Met de jazzband Advancing On A Wild Pitch en de danceband Acceleration Due To Gravity zijn we dan uiteindelijk beter af. Vooral het laatste gezelschap maakt indruk in hoe ze de complexe composities van de leider tot leven wekken. Dampende grooves, excellent solowerk (van New Yorkse toppers als trompettist Nate Wooley en gitariste Ava Mendoza) maar ook weer de nodige muzikale humor. In deze laatste categorie valt zeker de waanzinnige solo in 'Waddle' van Bryan Murray op zijn balto! saxofoon, een altsaxofoon met een baritonmondstuk en een plastic riet. De jazzband is van de drie clubjes misschien de meest normale, maar ook hier valt veel te genieten. Vooral van de goed klinkende combinatie van trombone en baritonsax en de aanstekelijke bounce van Elliott en drummer Christian Coleman.

Herman te Loo

Luister naar tracks van de cd:

<https://bit.ly/2EdzBJ6>

GEBRUEERS/ANTUNES/LOVENS**The Room: Time & Space****El Negocito****Bezetting:**

Seppe Gebruers (piano),
Hugo Antunes (bas),
Paul Lovens (drums, percussie).

Het regent merkwaardige pianoplatten in België. Na de speciaal gestemde vleugel van Bram De Looze ('Switch The Stream') en de geprepareerde piano's van Pak Yan Lau en Lionel Malric ('Duo Pour 454 Chordes') komt Seppe Gebruers nu met het trioalbum 'The Room: Time & Space'. De jonge pianist (die eerder indruk maakte met de groep Bambi Pang Pang) had voor een concert in Mechelen (februari 2016) de beschikking over twee piano's, die hij een kwarttoon van elkaar stemde. Hij nodigde de Portugese bassist Hugo Antunes en de Duitse slagwerknester Paul Lovens uit voor een geheel geïmproviseerde set. De vijf improvisaties die op het album werden vastgelegd, laten een afgewogen gevoel voor subtiliteit en soberheid horen. Voor wie het werk van Lovens kent, hoeven we over zijn spel weinig te zeggen. Hij heeft zijn drumstel subliem gestemd, verricht wonderen met zijn bekkens, en spatieert zijn bijdragen nauwkeurig. De kwarttonen van Gebruers zijn verrassend in hun niet-Westerse esthetiek en alleen daardoor al uniek. Het resultaat is mysterieus en ongrijpbaar te noemen. Antunes heeft zijn instrument regelmatig geprepareerd (zoals Raoul van der Weide dat in onze contreien doet), waardoor het klassieke piano-bas-drumsgevoel nog eens extra ontregeld wordt.

Herman te Loo

Bekijk hier een video over de cd:

<https://youtu.be/gZVkJMLISC7g>

JEANNE LEE/RAN BLAKE**The Newest Sound You Never Heard****A-Side Records****Bezetting:**

Jeanne Lee (zang),
Ran Blake (piano).

In 1962 was Amerika nog niet toe aan 'The Newest Sound Around', het debuutalbum van zangeres Jeanne Lee en pianist Ran Blake. Van een zang-pianoduo werden vooral herkenbaar gezongen standards verwacht. Maar dat deed het tweetal niet. In Europa vonden ze blijkbaar meer gehoor, want al in 1963 was er een drieweeks engagement in het Noorse Bergen, en in oktober 1966 maakte de VRT opnamen in de eigen studio. Die zijn nu op een dubbelalbum uitgegeven, met nog meer werk van Lee en Blake uit 1967. Wat we hier horen, is een enorm ingespeeld duo dat er inderdaad een onorthodoxe aanpak van het materiaal op na houdt. Het repertoire is niet spectaculair verrassend, met werk van grote jazzcomponisten (Monk, Ellington, Gillespie, Ornette Coleman), standards, popsongs (Beatles, Dylan) en een enkel eigen stuk van de pianist. Maar de uitwerking is, ook anno nu, ronduit verbluffend te noemen. De songs worden binnenste buiten gekeerd, vaak met vertragingen en versnelingen, als een soort muzikaal elastiek. En dat alles zonder ook maar op één moment geforceerd te klinken. De timing en frasering van zangeres en pianist zijn volstrekt uniek, en passen elkaar als een handschoen. Een zo symbiotische relatie als tussen Lee en Blake mag dan ook uniek worden genoemd. De opnames zijn intiem en de warme stem van Lee is tegelijk vertrouwd en verrassend. Net zoals haar testkeuzes: ze voorziet Monks 'Misterioso' van dichtregels van Gertrude Stein en voegt een eigen couplet toe aan 'My favorite things'. Zowel Lee, die zich later in Europa vestigde en met Gunter Hampel trouwde, als Blake hielden de speciale status van 'musician's musician'. De studenten van het New England Conservatory, waar de elder statesman van de piano (83, inmiddels) lesgeeft, zullen dit ongetwijfeld beamen.

Herman te Loo

Luister hier naar 'Misterioso':

<https://bit.ly/2GRfzII>

LOTZ OF MUSIC
Live At JazzCase
El Negocito Records

Bezetting:

Mark Alban Lotz (fluiten),
 Claudio Puntin (rieten, mondharpe),
 Albert van Veenendaal ((geprepareerde) piano),
 Jörg Brinkman (cello),
 Alan 'Gunga' Purves (drums, percussie).

De in Duitsland geboren en in Thailand en Oeganda opgegroeide fluitist Mark Alban Lotz (55) woont inmiddels alweer vele jaren in ons land, maar beschouwt de hele wereld als zijn werkterrein. Zijn groep Lotz Of Music is dan ook een internationaal gezelschap met – naast Lotz - een Schot op slagwerk, een Zwitser op rieten, een Duitser op cello en een Nederlander op piano.

Behalve 'gewone' instrumenten bespeelt de groep exotische percussie. Lotz blaast op een uit pvc-buizen samengestelde contrabasfluit. Er is verder ruimte voor elektronische effecten en vervormde stemmen. Het hele arsenaal is te horen op de laatste cd 'Live At JazzCase' waarvoor de opnames werden gemaakt in het Belgische Neerpelt.

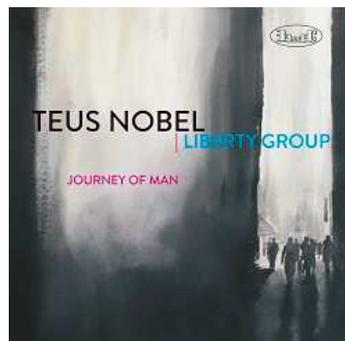
De basis voor twee geïmproviseerde sets van een uur waren acht stukken: zes van Lotz, één van Brinkman en Puntin en één van Hermeto Pascoal ('The egg'). De heren zijn niet bang uitgevallen. Ze houden soms vast aan de composities en produceren kamerjazz, maar ze laten een ander moment alle teugels varen. Toch blijft de noemer jazz, zij het zeer hedendaagse en gewaagde.

Dat het zoeken naar grenzen af en toe leidt tot kakofonie maakt het album niet minder het aanhoren waard. Met zoveel ervaring en kunde op één podium loopt het musiceren, ondanks alle vrijheid en durf, niet uit de hand. Wellicht zal niet iedereen de geluidsexperimenten kunnen waarderen, maar dat is een smaakkwestie. Het samenspel van Lotz' mannen deugt. Ze creëren letterlijk hun eigen speeltuin.

Hans Invernizzi

Concertaankondigingen vindt u op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

TEUS NOBEL LIBERTY GROUP
Journey Of Man
Painted Dog Records

Bezetting:

Teus Nobel (trompet/flugelhorn),
 Alexander van Popta (piano),
 Jeroen Vierdag (contrabas, elektrische bas),
 Tuur Moens (drums, percussie).

'Journey Of Man' is het vierde jazzalbum van trompettist Teus Nobel (37). Eerder verschenen van deze geweldige blazer en componist 'Flow' (2012), 'Legacy' (2014) en 'Social Music' (2016). We hebben de nieuwe cd onder andere te danken aan het feit dat Nobel tien jaar na het voltooien van zijn jazz bachelor alsnog een masterstudie ging volgen. Teus dook voor zijn scriptie in het werk van de jong overleden trompettist en jazzvernieuwer Woody Shaw. Tevens liet hij zich inspireren door Spencer Wells' boek 'Journey of Man'. Wells betoogt dat de mensheid afstamt van één man en dat vindt Nobel een intrigerende stellingname als je kijkt naar de verdeeldheid in de wereld.

De cd is niet alleen een ode aan Shaw maar ook aan Nobels nog ongebooren zoontje. Hij hoopt dat deze wereldburger een prachtige reis door het leven wacht. Voor het nieuwe album schreef Nobel drie van de zeven stukken. Pianist Van Popta tekende voor twee titels, drummer Moens voor één. De plaat wordt gecompleteerd door een bewerking van bassist Vierdag van Hancocks 'Actual proof'. 'Journey Of Man' is een gevarieerde plaat met een dwarsdoorsnede van moderne en traditionele jazzstijlen. We horen ook de nodige latininvloeden. Het precieze, lekker nerveuze en krachtige spel van Nobel – dat dicht tegen dat van Shaw aanligt - voert de boventoon, maar ook Van Popta grossiert in sterke solo's. De begeleiding op bas en slagwerk is zeer hecht maar niet massief.

Hans Invernizzi

Bekijk hier een video over het album:
<https://www.youtube.com/watch?v=kQrg8MLnQ90>

RAGINI TRIO FT. BOJAN Z & SAWANI MUDGAL
Peace The New Jazz

W.E.R.F.

Bezetting:

Nathan Daems (alt-, tenorsax),
 Marco Bardoscia (bas, basgitaar),
 Lander Gyselinck (drums)
 + Sawani Mudgal (zang),
 Bojan Z (piano, el. piano, synthesizer)

Aan het begin van dit nieuwe album, 'Peace The New Jazz', horen we de elektronische 'drone' afkomstig uit het kastje dat dit Belgische trio zijn naam gaf: de Ragini. Het maakt meteen duidelijk dat de groep met zijn gasten (zangeres Sawani Mudgal en toetsenman Bojan Z) de inspiratie uit India haalt. De in de klassieke Indiase muziek geschoolde Mudgal bepaalt in belangrijke mate het beeld van de nieuwe plaat. Veel meer dan op het titelloze debuutalbum worden hier liedjes gespeeld, met een flinke scheut Bollywood-charme. Het nummer 'Ab jo mile hain', dat ook als single uitkwam, werd geschreven door RD Burman, een grote naam in de Indiase filmmuziek. De typerende ritmes en melodieën, door de Frans-Servische gast Bojan Z ook richting Balkan getild, werken opzwevend en het album zal daardoor vast bij een groter publiek aanslaan dan de eersteling. Liefhebbers van doordringend solowerk komen er hier wat meer bekaaid vanaf. En met Belgische toppers als saxofonist Nathan Daems en drummer Lander Gyselinck in de gelederen is dat jammer. Op 6 maart is in het Bimhuis te horen hoe het vijftal live klinkt.

Herman te Loo

Hier is de trailer van het album:
<https://youtu.be/oGkaBBORLgA>

CHRISTIAN SANDS
Facing Dragons
Mack Avenue Records

Bezetting:

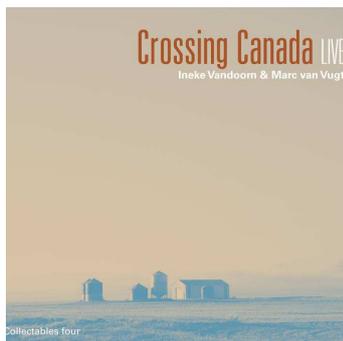
Christian Sands (piano, Fender Rhodes, Hammond B3),
 Marcus Strickland (saxofon),
 Caio Afune (gitaar), Keyon Harrold (trompet),
 Yasushi Nakamura (bas), Jerome Jennings (drums),
 Roberto Quintero, Cristian Rivera (percussie).

Pianist Christian Sands deed ervaring op met 'grote jongens' zoals bassist Christian McBride. Voor Mack Avenue Records is 'Facing Dragons' zijn derde uitgave. In overeenstemming met de titel zegt hij als het ware: 'Kom maar op! Ik ben niet bang!' Sands is ronduit getalenteerd en dat laat hij horen ook. Hij was vier toen hij met pianolessen begon en later zag Wynton Marsalis grote potentie in zijn talent. Alle stukken op het album zijn geschreven door Sands, behalve het Beatle-stuk 'Yesterday'. Sands' vaste trio vormt het solide fundament. Maar liefst vijf gasten verleenden hun medewerking aan het album. Dat komt de consistentie helaas niet ten goede. Op zich is elk track behoorlijk sterk, maar de samenhang tussen de composities ontbreekt. Een eclectisch geheel dus. Dat blijkt het sterkst binnen de compositie 'Sunday mornings'. Dat begint, uiteraard, in de kerk met gospel. Daarna evolueert het stuk in reggae, blues, jazzrock en ten slotte 'late night gospel' als dat tenminste bestaat... De gastmuzikanten spelen individueel een sterke rol. Op 'Frankenstein' swingt vooral saxofonist Marcus Strickland in uptempo. Maar vlak ook Sands niet uit! Gitarist Caio Afune legt veel gevoel in 'Her song'. Met de zeer langzame rubato compositie 'Rhodes to meditation' dooft de cd als een nachtkarsje.

Peter J. Korten

Beluister hier een track van de cd:
<https://www.youtube.com/watch?v=4Flr1d08bgU>

INEKE VANDOORN & MARC VAN VUGT
Crossing Canada (Live)
Baixim Records

Bezetting:

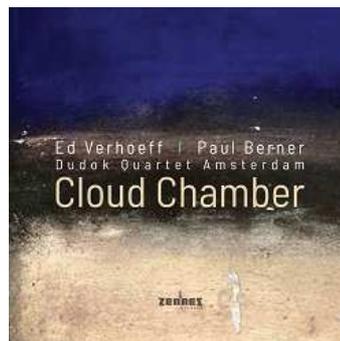
Ineke Vandoorn (zang, piano),
 Marc van Vugt (gitaar)
 + Michael Occhipinti (gitaar),
 Søren Nissen (bas), Mark Kelso (drums).

Op platengebied is het een tijdje stil geweest rond zangeres Ineke Vandoorn en gitarist en levenspartner Marc van Vugt. Met 'Crossing Canada' laten ze weer van zich horen als duo, met lokale gasten op een paar tracks, opgenomen tijdens tours in het uitgestrekte land in 2016 en 2018. Met zijn volle gitaargeluid biedt Van Vugt in principe voldoende muzikaal gewicht aan het buigzame stemgeluid van Vandoorn, maar de Canadezen leveren smaakvolle en zinvolle bijdragen. Zo is 'Sunny side up' een mooi, Americana-achtig, compact liedje zonder woorden en wordt 'Blues for a voice' lekker slepend neergezet. Ineke Vandoorn glijdt moeiteloos door de elf eigen composities heen, en is in staat om overtuigend een liedje te zingen én zinvolle woordloze improvisaties neer te zetten. Ze wisselt zonder blikken of blozen van register en rekt daarmee haar kleurenpalet flink op. Het enige kleine smetje op het geheel is toch haar Nederlandse accent in de Engelstalige songs. Het slotnummer, het ontroerende Nederlandstalige 'Liefde', maakt daarom extra indruk. Misschien is binnenkort een geheel Nederlandstalige cd een idee?

Herman te Loo

Luister hier naar het nummer 'Liefde':
<https://youtu.be/BNR7BXP92uA>

ED VERHOEFF/PAUL BERNER
Cloud Chamber
XenneZ Records

Bezetting:

Ed Verhoeff (gitaar),
 Paul Berner (bas),
 + Judith van Driel, Marleen Wester (viool),
 Marie-Louise de Jong (altviool), David Faber (cello).

Jazzgitarist Ed Verhoeff en bassist Paul Berner noemen de stukken op hun laatste - samen met het Dudok Quartet Amsterdam opgenomen - cd 'Cloud Chamber' een nieuwe vorm van kamermuziek en dat is een treffende omschrijving voor de hoofdzakelijk eigen, melodisch sterke composities.

Je hoort in de acht tracks alleen maar snaren. Die van de elektrische en akoestische gitaar van Ed, die van Pauls contrabas en die van twee violen, een altviool en een cello. Niet de meest voor de hand liggende bezetting van een jazzbandje. Maar dat is het wel omdat Verhoeff en Berners diep in de jazz geworteld zijn.

Daarom horen we ook werk van Lee Konitz. Maar de acht musici schakelen traploos over naar 'Claire de Lune' van Debussy. En de oorspronkelijke composities van Verhoeff zweven tussen klassiek en jazz in. Verhoeff voorziet zijn elektrische instrument soms van een randje oversturing, maar de 'sweet tone' overheerst.

Ed en Paul nemen de solo's voor hun rekening; de strijkers ondersteunen: beheerst, krachtig of subtiel, al naar gelang het karakter van de nummers. 'Cloud Chamber' is een weldadige rust uitstralend album dat toch intense, expressieve en inspirerende muziek bevat. Een zeer geslaagd avontuur al met al.

Hans Invernizzi

Bekijk een video over de cd:
https://www.youtube.com/watch?v=WPYgp_UvBYE

Arne Van Coillie. (Foto: Jean Schoubs)

KIM IN THE MIDDLE

Bezetting:

Kim Versteynen (zang),
Arne Van Coillie (piano),
Flor Van Leugenhaeghe (contrabas),
Gert-Jan Dreessen (drums),
Joyce Vanderhoydonck, Alessia De Simone
(achtergrondzang).

Datum en plaats:

8 februari 2019,
CC De Muze, Heusden-Zolder (B).

Op 8 februari stelde de band 'Kim In the Middle' zijn derde cd voor: 'The 7 Year Itch'. Wat opviel was de enorme diversiteit van het repertoire: van de opener 'Brief' (overtussen opgepikt door VRT Radio Eén) via Kate Bush ('The man with the child in his eyes'), onvervalste jazz (Zoot Sims' 'Dark clouds'), Gabriel Fauré ('Les berceaux'), tot Eberhard Webers 'A pale smile' (hier, met Nederlandstalige tekst van Versteynen, als 'Bleke lach') en het Braziliaanse 'É com esse que eu vou'. Ook de aanpak was divers: poppy, diepe swing, vrije improvisatie (jawel: free jazz), verrassende backing vocals hier en daar, een avontuurlijke benadering van popsongs - zij het uit een wat verder verleden. Ondanks de eclectische repertoirekeuze bracht de band alle stukken moeiteloos samen binnen dezelfde 'sound'. Jean Schoubs was ter plekke en maakte de foto's op deze pagina.

De nieuwste cd van Kim in the Middle is besproken in Jazzflits 309.

Kim Versteynen. (Foto: Jean Schoubs)

JAZZ OP DE PLANKEN

Flor Van Leugenhaeghe. (Foto: Jean Schoubs)

DICK DE GRAAF NEW QUARTET BIRD BUZZ

Bezetting:

Dick de Graaf (tenoor-, sopraansaxofoon),
Loran Witteveen (piano),
Stefan Liestro (bas),
Jimmi Hueting (drums).

Datum en plaats:

22 februari 2019,
De Doelen, Rotterdam

Het deed Dick de Graaf niets dat de zaal zo mager gevuld was. Na afloop vertelde hij dat hij juist genoot van het gefocuste publiek. Dit concert bleek het laatste van een reeks van zeventien. Omdat De Graaf graag met jonge musici werkt, blijft hij zich vernieuwen. Bassist Stefan Liestro hoort ondertussen ook niet meer tot de jongsten. Pianist Loran Witteveen en drummer Jimmi Hueting juist wél.

Tijdens het concert werden frisse, jonge ideeën soepel gecombineerd met bijna veertig jaar ervaring. De Graaf heeft een prachtig en ontwikkeld, volwassen geluid. Hij soleerde rond complexe en toch goed in het gehoor liggende thema's die van zijn laatste cd kwamen. Daarbij waren vogels rond zijn Rotterdamse huis de inspiratiebron. Kraaien, mezen, musen en ganzen. Zoals 'Master slow feet', een gans die als een onverstoorbare leider voor tram 25 uit zwalkte. Liestro speelde zoals altijd bepaald niet zuinig. Hij was gul met noten en plaatste ze op de juiste plek. Het leek wel of zijn bas meer snaren had dan normaal. Witteveen en Hueting waren wat ingetogener en behoedzamer dan hun oudere collega's. Maar zodra De Graaf opzij stapte, bewezen ze dat ze allebei al een mooie jazzprijs op zak hebben.

Tijdens het titelstuk van de cd, 'Bird Buzz' ontstond een mooi moment. De Graaf speelde intiem samen met Liestro. Spaarzaam begeleid en met ietsje meer galm, als in een lege hangaar en met veel emotie. De Graaf bleef maar initiatief tonen en voerde zijn mannen subtiel mee. Deze lange compositie was het hoogtepunt van het concert. Na afloop was er nog wat gezelligheid in het minibarretje van Club Doelen. Mét de muzikanten.

Peter J. Korten

Loran Witteveen. (Foto: Joke Schot)

Witteveen en Hueting bewezen dat ze allebei al een mooie jazzprijs op zak hebben.

Jimmi Hueting met op de voorgrond Dick de Graaf. (Foto: Joke Schot)

Vincent Peirani. (Foto: Dean Bennici)

Eerste namen Gent Jazz Festival

De sluier over het programma van het komende Gent Jazz Festival is wat opgelicht. Enkele namen van optredenden: pianist Fred Hersch met de WDR Big Band, Gonzalo Rubalcaba Trio, Pentadox met Bram De Looze, accordeonist Vincent Peirani, pianist Christian Sands, pianist-zanger Jamie Cullum en zanger José James. Het Gent Jazz Festival is van 28 juni tot en met 9 juli 2019. Eerder werd de komst van Sting bekend gemaakt.

OVERLEDEN

Ethel Ennis, 17 februari 2019 (86)

Maakte in 1958 de Europese tournee mee van Benny Goodman. Over het algemeen niet als jazz-zangeres beschouwd, liet zich wel begeleiden door jazzmuzikanten. Zo ook op haar laatste plaat 'If Women Ruled The World' uit 1998, waarin ze louter composities zingt van vrouwen uit de popwereld, maar begeleid wordt door onder anderen Ingrid Jensen op trompet, Jane Ira Bloom op sopraansaxofoon en John Abercrombie op gitaar.

Bob Freedman, 22 dec. 2018 (84)

Maakte in de jaren vijftig als pianist één plaat voor Savoy en als saxofonist een voor Crown. Legde zich daarna toe op het leveren van arrangementen voor de orkesten van Herb Pomeroy, Maynard Ferguson en Thad Jones-Mel Lewis. (jjm)

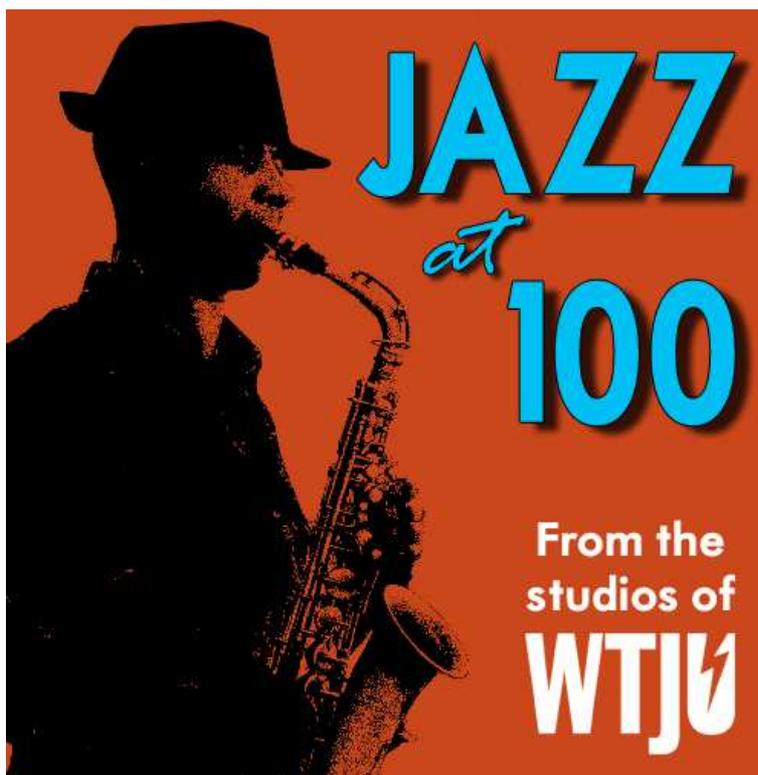
VARIA

DE DOOD VAN DOLPHY- TOCH GEEN 'RACISME'?

In Jazzflits 312 schrijft Herman te Loo dat Eric Dolphy overleed als gevolg van 'een vorm van racisme'. Hij kwam in een coma terecht en in het Europese ziekenhuis 'trokken de artsen een snelle conclusie: een zwarte jazzmuzikant, die zal wel een overdosis drugs hebben genomen'. "Ze lieten hem in coma liggen, en op 29 juni overleed hij, negen dagen na zijn 36ste verjaardag. Een simpele insuline-injectie had zijn leven kunnen redden." Aanleiding voor mij om het een en ander na te vragen. Volgens diverse bronnen werd diabetes wel degelijk geconstateerd, maar kreeg Dolphy een te hoge dosering insuline toegediend. Er was geen medische informatie van eerdere datum beschikbaar, aangezien de musicus zich niet bewust was van zijn kwaal. Dat laatste was iets merkwaardigs, want diabetes leidt tot allerlei klachten. Maar Dolphy had besloten dat meerdere lepels honing per dag goed waren voor zijn 'bloed'. Vermoedelijk een of ander alternatief dieet en uiteindelijk een onbewust soort zelfmedicatie.

Mijn informatie komt van onder anderen Paul Karting (die de Nederlandse concerten organiseerde), de biografie van Simosko en Tepperman ('Eric Dolphy', 1971/1996) en leden van een omvangrijke jazzresearchersgroep op internet.

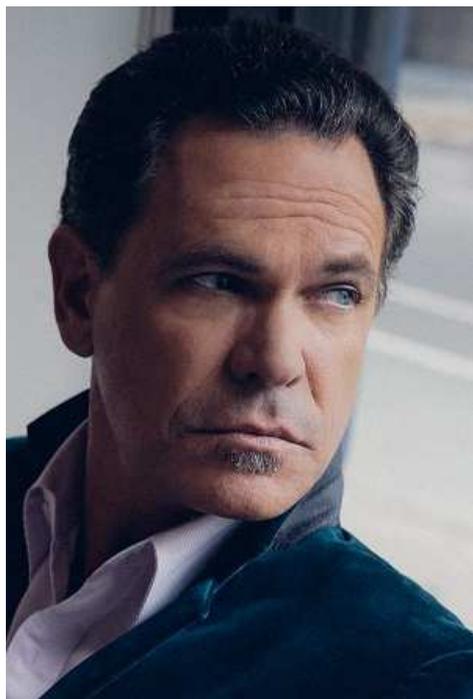
Jeroen de Valk

100 jaar jazz in 100 uren radio

Begin 1917 maakte de Original Dixieland Jazz Band de eerste jazzplaat. 'Jazz at 100' is het verhaal van wat er nadien allemaal voor ontwikkelingen plaatsvonden. Honderd jaar jazz in honderd uur. In honderd afleveringen van een uur schetst de Amerikaanse zender WTJU de jazzgeschiedenis. Honderd afleveringen waarin niets onvermeld blijft en een breed gebied wordt bestreken. Alle honderd afleveringen zijn te herbeluisteren op Soundcloud. U vindt de reeks hier: <https://www.wtju.net/jazz100/>

JAZZTIMES CRITIC'S POLL

Kurt Elling (Foto: Anna Webber)

Artist of the Year 2018

Wayne Shorter

New Artist 2018

María Grand

Acoustic Small Group/Artist 2018

The Bad Plus

Contemporary Group/Artist 2018

Myra Melford's Snowy Egret

Big Band/Large Ensemble 2018

Orrin Evans & Captain Black Big Band

BEST MUSICIANS 2018

Trumpeter	Ambrose Akinmusire
Trombonist	Marshall Gilkes
Clarinetist	Anat Cohen
Flutist	Nicole Mitchell
Violinist	Regina Carter
Pianist	Brad Mehldau
Keyboardist	Herbie Hancock
Organist	Dr. Lonnie Smith
Guitarist	Bill Frisell
Tenor Sax	Wayne Shorter
Alto Sax	Tia Fuller
Soprano Sax	Wayne Shorter
Baritone Sax	Gary Smulyan
Acoustic Bass	Christian McBride
Electric Bass	Steve Swallow
Vibraphonist	Stefon Harris
Percussionist	Pedrito Martinez
Drummer	Brian Blade
Male Vocalist	Kurt Elling
Female Vocal	Cécile McLorin Salvant
Vocal Group	Take 6
Composer	Wayne Shorter
Arranger	Maria Schneider

Bron: *JazzTimes* nummer 1, 2019

TIA FULLER HEKELT SEKSISME IN DE JAZZ

De Grammy Award-nominatie voor haar album 'Diamond Cut' vond saxofoniste Tia Fuller (1976) een prima moment om zich eens uit te spreken tegen het seksisme dat ze in de jazzwereld ervaart. Ze schreef er een stuk over dat 10 februari 2019 op de website van de Amerikaanse mediagigant NBC werd gepubliceerd. "It's important that we reshape the narrative around jazz and redefine, literally, what a jazz player is assumed to look like."

Als vrouwelijke jazzmusicus – 'and a woman of color' – heeft Fuller tijdens haar loopbaan steeds met vooroordelen te maken, zo schrijft ze. Vooral toen ze nog jong was. Ze werd aangesproken op haar saxofoonkoffer. "Oh wow! Do you actually play that?" En op haar gedrag op het toneel. "I remember once a man came up to me and said, "Why aren't you smiling? Maybe you should smile a little more on stage." He didn't say anything to anybody else on stage about smiling, and of course, everybody else on stage with me was a man."

Net na haar komst in New York, in 2001, stond ze eens in de rij voor een jamsessie. Toen ze aan de beurt was drong een mannelijke collega voor. "I looked around and noticed that once again, I was the only woman in the room. That was the last time I let a man play over me like that ever again." Mannelijke club-eigenaren bejegenden haar ook anders. Dat merkte ze als ze kwam voorspelen met haar band: "The conversation too often shifted to flirtation. I was not taken seriously as a musician, but I was taken seriously as someone to potentially ask out on a date."

Ook het publiek kijkt met andere ogen naar vrouwelijke musici, meent Fuller. "Either because we are viewed as exceptions or because we are assumed to be token hires and thus not as skilled." En als vrouw wordt je altijd op je uiterlijk beoordeeld. "It's not enough for women to play well — sometimes our musician-ship is diminished simply because of how we may appear on stage."

Hoe vooroordelen binnensluipen merkte Tia Fuller toen ze zichzelf erop betrapte haar vrouwelijk collega's soms met dezelfde stereotypen tegemoet te treden, 'even making assumptions about a female artist's abilities before hearing her play'. Inmiddels heeft ze zich wel gepantserd, zegt ze. "I've had to adjust the way I present myself and overemphasize that I'm about business. There's a subtle strength in that, the balance of communicating in a nice, but clear and precise way. I am careful now never to leave any wiggle room for misunderstandings. But this balancing act shouldn't be a requirement of my profession."

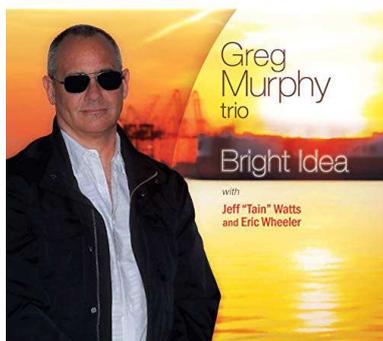
Fuller ziet bij jonge mannen, zoals haar studenten aan het Berklee College of Music, wel een kentering. Mannen ziet ze als onmisbare bondgenoten in de strijd. "We need male allies to stand with us; to rebuke the male club owners, to correct their male peers in their bands. And I have personally taken it upon myself to address this issue with my male peers and students; to hold them accountable for inadvertent sexist remarks that they may make about women." Maar het zal langzaam gaan, denkt Fuller: "It is always harder to be what you cannot see. I hope being a woman of color in the music industry will help show other women and girls what they can be, too. We have to be proactive in deconstructing sexist and racist mindsets."

Hans van Eeden

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 25 februari 2019

- 1 Greg Murphy**
Bright Idea
(Whaling City Sound)
- 2 Something Blue**
Maximum Enjoyment
(Posi-Tone)
- 3 Michael Wolff**
Swirl
(Sunnyside)

De JazzWeek Jazz Top Drie [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; \(\[www.jazzweek.com\]\(http://www.jazzweek.com\)\)](#).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Erik Marcel Frans, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Hans Invernizzi, Peter J. Kortzen, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Roos Plaatsman, Lo Reizevoort, Jorre Reynders,

• Ton Ouwehand en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom Beetz, Joke Schot, Jean Schoubs. **Logo:** Het **JAZZ-FLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZ-FLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZ-FLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

JAZZ IN BEELD

Gitarist **Bert Dockx**, frontman van Flying Horseman en Dans Dans, beled in februari zijn liefde voor jazz in zijn project 'Ottla'. Op tournee door Vlaanderen stond hij 13 februari in CC De Kimpel in Bilzen. Jean Schoubs maakte daar deze foto.

Drummer **Yonga Sun** op 9 februari in actie bij Hot House, Leiden. Hij speelde daar als lid van de Ad Colen 5. (Foto: Marcel Schikhof; zie ook de volgende pagina's)

AD COLEN 5, 9 FEBRUARI 2019, JAZZPODIUM HOT HOUSE, LEIDEN

JAZZ IN BEELD

Dion Nijland. (Foto: Marcel Schikhof)

Mike Roelofs. (Foto: Marcel Schikhof)

Ad Colen. (Foto: Marcel Schikhof)